

VAT A WCZEŚNIEJSZE ZAKOŃCZENIE UMOWY

Jednostronne zerwanie umowy

Co do zasady, zarówno w orzecznictwie, jak i poglądach doktryny stoi się na stanowisku, że **opłaty naliczane w przypadku rozwiązania umowy z winy jednej, bez akceptacji drugiej strony umowy, w tym bez odpowiednich zapisów w umowie przewidujących uprawnienie do takiego wcześniejszego zakończenia współpracy, pełnią funkcję odszkodowawczą i nie podlegają opodatkowaniu VAT**. Takie stanowisko opiera się na poglądzie, że w takich sytuacjach brak jest świadczenia wzajemnego w zamian za otrzymaną zapłatę (opłatę, odszkodowanie), pozwalającego na uznanie tych czynności za usługę, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT. Płatność jest traktowana jako rekompensata czy odszkodowanie na rzecz jednej ze stron umowy w związku z jednostronnym rozwiązaniem umowy j jako taka, opłata ta nie podlega opodatkowaniu VAT (zob.: wyrok NSA z 17.05.2024 r. sygn. I FSK 1240/20; pismo Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1.06.2022 r., nr 0111-KDIB3-1.4012.1040.2021.3.ASY oraz pismo Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30.01.2023 r., nr DOP7.8101.4.2022.HEMD).

Kontakt:

wroclaw@explico.com.pl

Zobacz inne:

www.explico.com.pl

Zerwanie umowy za wspólną zgodą

W świetle orzecznictwa i poglądów organów podatkowych z inną kwalifikacją podatkową będziemy mieli do czynienia w przypadku, gdy do zerwania umowy dochodzi za zgodą jej obu stron. Przyjmuje się bowiem, że w takim przypadku nie można mówić o rekompensacie czy odszkodowaniu, lecz właśnie o świadczeniu wzajemnym. W przypadku dwustronnego zerwania umowy (np. na mocy porozumienia stron) nie możemy bowiem mówić ani o nienależnym wykonaniu zobowiązania, ani jego niewykonaniu. Prowadzi to do wniosku, że nie można tutaj mówić o odszkodowaniu. Opłata za zerwanie umowy w tym wariantcie stanowi formę wynagrodzenia za określone działanie polegające na wyrażeniu zgody na odstąpienie od umowy. To powoduje, że istnieje bezpośredni związek pomiędzy wykonanym świadczeniem a otrzymanym wynagrodzeniem. **Zgodę na zaniechanie określonej czynności (odstąpienie od umowy)**, za którą kontrahent otrzymuje określoną kwotę pieniężną, **należy traktować jako skonkretyzowane świadczenie usług podlegające VAT**. Kwota otrzymana z tytułu jednostronnego zerwania umowy nie **stanowi** odszkodowania, lecz **wynagrodzenie za odpłatne świadczenie usług, spełniające przesłanki ustawowe określone dla odpłatnego świadczenia usług**, tj. stanowi usługę w rozumieniu art. 8 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 Ustawy VAT. **Tym samym opłata za zgodne odstąpienie od umowy stanowi czynność podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT, która powinna być udokumentowana fakturą VAT** (zob. np. wyrok NSA z 21.06.2017 r., sygn. akt I FSK 1868/15; pismo Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6.08.2024 r., 0113-KDIPT1-1.4012.400.2024.1.MG).

W razie dalszych pytań, pozostajemy do Państwa dyspozycji.